

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת קידושין

דפים סה - ע, פרשת בהר תשע"ו

דרך ישרה תמצית הדף

דף ס"ה

*הכחשה בקידושין. *כופין ומבקשין. *מקדש בעד אחד. *שתיקה כהודאה.

א. הכחשה בקידושין 1. אומר קדשתיך ומכחישה, הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו. 2. אמרה קדשתי ואומר לא, מותר בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו, וקמ"ל אף דאשה נאסרה על כל העולם שרי בקרובותיה. 3. קידשתיך ואמרה קדשת בתני, אסור בקרובות גדולה ומותר בקרובות קטנה. וקמ"ל דהו"א מדרבנן מאמינים לאם. 4. קדשתי בתך ואמרה קדשת אותי, אסור בקרובות קטנה וקטנה מותרת, מותר בקרובות גדולה והיא אסורה, ותניא אגב רישא.

ב. אמרינן לרב כופין ולשמואל מבקשין 1. להו"א פליגי בגט, וקשיא דברי שא א"צ הימנו גט, ובסיפא לא שייך כופין שלא רוצה להאסר בקרובותיה. 2. למסקנא לא פליגי, מבקשין שיתן גט, ובנתן מעצמו כופין שיתן כתובה.

ג. מקדש בעד אחד לא חוששין לקידושין, ובשניהם מודים מחלוקת. ומקשינן 1. מתני' דאומר לאשה קדשתיך וע"כ בעד אחד, ודחי באומר בפני שנים והלכו לחו"ל. 2. מגרש אשתו ולנה בפונדקי, צריכה לב"ה גט שני. 3. מודים בנתגרשה מהאירוסין דלא גס בה דא"צ גט שני, ש"מ ע"א לא מהימן. אלא אירי שיש עדי יחוד ולא עדי ביאה. 4. ב' באו ממדה"י עם אשה וחבילה וחלוקים של מי כל אחד, ומוקי בע"א. ודחי דלא נאמנים לאסרה בשיש הכחשה, אלא כדי ליטול מהחבילה צריכה שני גיטין.

ד. דיני שתיקה כהודאה 1. אכלת חלב, במכחיש פטור, ובשותק נאמן העד לחייבו קרבן ואינו חולין בעזרה. 2. נטמאו טהרותיו נאמן, וקמ"ל דלא אמרינן ששתק משום דעכ"פ ראוי בימי טומאתו. 3. שורך נרבע נאמן, וקמ"ל אף דלא כל השוורים עומדים למזבח.

דף ס"ו

*זינתה בע"א. *חזקה במקוה. *דין העבודה.

א. עד אחד האומר שאשתו זינתה, לאביי נאמן לאסרה עליו, ולרבא לא נאמן דדבר שבערוה צריך תרי. ומייתנין 1. סמיא דשמואל דא"ל שיוציא בע"א לאביי מהימן דאינו גולן, ולרבא רק בנאמן כבי תרי. 2. ינאי המלך דאמו נשבתה, לאביי בעד אחד וצריך שתים להכחישו, ולרבא בתרי ותרי

- ועדי הזמה דעמנו הייתם, או משום שהכניסו שפחה תחתיה. 3. לרבא ממח' ר"ע ור"ט, דבע"מ ומקוה פסולם ביחיד אף דשתיק, ובן גרושה בשתיים. ולאביי במכחיש, דאמרין ליה פשוט והראה מומך.
- ב. מקוה בחזקת שלימה ונמדדה ונמצאת חסירה, ר"ט טיהר ור"ע טימא 1. ופליגי ר"ט אזיל בתר חזקת הטהרה במקוה, ור"ע בתר חזקת הטומאה באדם. 2. משל, לר"ט בן גרושה המקריב ע"ג המזבח דכשר, ולר"ע כבע"מ דפסול. 3. נראה למי דומה, מקוה ובע"מ פסולן ביחיד, ובן גרושה בשתיים. וכן מקוה ובע"מ פסולו בגופו, ובן גרושה מאחרים, והודה ר"ט לר"ע.
- ג. דין העבודה 1. בבן גרושה כשר, שנאמר לו ולזרעו, ברך ה' חילו, כהן בימים ההם. 2. בעל מום פסול, בריתי שלום כשהוא שלם, דאות ו' קטיעא.

ס"ז דף ס"ז

*דין הולד. *הקושיות. *האומות. *חייבי כריתות. *לא תפסי קידושין.

- א. דין הולד, כל שיש 1. קדושין ואין עבירה, הולד אחר הזכר ככהן לוי וישראל. 2. קידושין ועבירה אחר הפגום, חייבי לאוין. 3. אין קדושין עליו אלא על אחרים כעריות, הולד ממזר. 4. אין קידושין אף לאחר עליו הולד כמותה, וזה ולד שפחה ונכרית.
- ב. הקושיות 1. גר שנשא ממזרת דאין עבירה ופגום, ודחי כר"י דיש עבירה, או איזו למעוטי. 2. חלל שנשא ישראלית ופגום, ודחי כמ"ד דכשרה לכהונה. 3. ישראל שנשא חללה ואחר הזכר, בכלל כל מקום דרישא. 4. מצרי שני שנשא מצרית ראשונה, למ"ד בנה שלישי בכלל כ"מ דרישא, ולמ"ד שני איזו למעוטי. 5. באומות אחר הזכר ונתגירו אחר הפגום, איזו למעוטי. 6. אי מוקמינן כר' יוסי קשיא כל מקום דסיפא לאתויי מאי, ודחי אידי רישא, וכמו איזו דסיפא.
- ג. הדין באומות 1. באומות אחר הזכר דגוי על כנענית מותר להחיותו, שנא' מבני התושבים. 2. כנעני על גויה אסור, שנא' אשר הולידו בארצכם, ולא הגרים. 3. נתגירו אחר הפגום, בעמוני שנשא מצרית. בנם אסור כעמוני, ובתם רק דור שלישי כמצרית.
- ד. לא תפסי קדושין בחיבי כריתות מנלן 1. לאיש אחר ולא לקרובים, ודחי נימא בבן, או לכתחילה, או רק ובאחות אשה. 2. אתי לאחות אשה, וילפינן בבנין אב שהיא ערוה וזדונה כרת ושגגתה חטאת ולא תפסי קידושין, ופריך מאשת אח דשרי במקום מצוה, ואשת איש המותרת בחיי האוסר. 3. מאחות אשה ובהקישא דר' יונה, ונדה איכא קרא דתהי נדתה עליו. 4. מיבמה לשוק דבלאו ולא תפסי קידושין, ק"ו לחיבי כריתות ומיתות ב"ד.

ס"ח דף ס"ח

*אהובה ושנואה. *וולדה כמותה. *ממזר בשפחה.

- א. קרא אהובה ושנואה דתפסי קידושין 1. לרבנן לחיבי לאוין, וא"א בחיבי עשה שנא' לאיש ולא לכהן. 2. לר"ע, לר' סימאי לאלמנה לכה"ג. 3. לר' ישבב אי אתי לאפוקי מר' סימאי, לחיבי עשה. 4. אי טעמיה דנפשיה קאמר, בבעולה לכה"ג ומשום דלא שוה בכל, וקרא דחיק אנפשיה.
- ב. אין קידושין וולדה כמותה: 1. שפחה כנענית, עם הדומה לחמור וולדה מהאשה וילדיה, ולמסקנא כי תהינה קידושין וילדו. 2. נכרית ז' עממין, קידושין מלא תתחתן בס. וולדה שנא' כי יסיר את בנך בבן בתך, אבל בן בנך מגויה נחשב בנה. 3. שאר אומות, קידושין לר"ש מכי יסיר, ולרבנן מאחר כן תהא דיפת תאר, וולדה מתהינה לאיש וילדו.
- ג. ממזר שנשא שפחה, לר"ט נטהר ולר"א הוי עבד ממזר 1. בעי אי ר"ט אמר לכתחילה, ואין לומר

מדלא איירי בנקיבות, דאין חייס לעבד, ומרבי שמלאי שמעינן דלכתחילה. 2. טעמא דר"א שנא
לו לומר הלך אחר פסולו, ולרבנן בישראל שנשא ממזרת.
הדנן עלך פרק האומר!

פרק רביעי – עשרה יוחסין

ערה ס"ט

*עשרה יוחסין. *לבא זה בזה. *כיצד עלו. *גדולה חזקה.

- א. עשרה יוחסין ומנין: 1. כהנים. 2. לויים. 3. ישראלים. 4. נתינים, שנא' וישבו הכהנים והלויים ומן העם, והנתינים בעריהם. 5. חללים, מבני ברזילי שנגאלו מן הכהונה. 6. גרים. 7. עבדים משוחררים, וכל הנבדל מטומאת גויי הארץ. 8. ממזרים, להו"א מטוביה העבד העמוני שנשא ישראלית, ולמסקנא מתל מלח דמעשי סדום וזה עריות. 9. שתוקי, מתל חרשא שאמו מחרשתו. 10. אסופי, לא יכלו להגיד בית אבותם אם מישראל.
- ב. הדינים במשנה לבא זה בזה. 1. כהני לויי וישראל. 2. לויי ישראל חללי גירי וחרורי. 3. גירי חרורי ממזירי ונתיני שתוקי ואסופי.
- ג. לאביי עלו מאליהם ולרבא העלום. 1. המחלוקת, להו"א אם עזרא עשה בבל כסולת נקיה, ולמסקנא לכו"ע עשה, ופליגי אם רק הפרישם ומעצמם עלו או העלם בע"כ. 2. א"י עיסה לבבל, למ"ד העלום מיהו ידעו רק באותו דור. 3. ואבינה בעם ש"מ דעזרא לא ידע מי עלה, ודחי דבכשרים לויים לא ידע.
- ד. שמעינן דגדולה חזקה מבני ברזילי. 1. אכלו רק בתרומה אף דאוריתא ולא בקדשים, וכיון דריע חזקתיהו לא יעלום, וגדולה שאוכלים בתרומה דאוריתא. 2. לא אוכלים בתרומה דאיכרי קדש, ובקדשים אלא רק בתרומה דרבנן, והקמ"ל אף דאיכא למגזר אטו תרומה דאוריתא.

ערה ע'

*אינה הוגנת. *ר"י ורב נחמן. *פסולין וטמועין.

- א. נושא אשה שאינה הוגנת. 1. כאילו חרש כל העולם וזרעו מלח. 2. לשם ממון יהיו לו בנים שאינם מהוגנים, והממון יאבד מהר. 3. אליהו כופתו וה' רוצעו. 4. כשה' משרה שכנינתו על השבטים, לא מעיד עליו.
- ב. מעשה ר' יהודה ור"נ. 1. ללכת, הלך רק משום כבוד הנשיא. 2. עשה מעקה, וא"ל דאסור לאדם חשוב לעשות מלאכה בפני ג'. 3. א"ל ר"נ שעושה גונדריתא, א"ל אמור מעקה או מחיצה. 4. שב על קרביטא, א"ל אמור ספסל או איצטבא. 5. אתרונגא, א"ל רמות רוחא. 6. אנבגא, א"ל אספרגוס או אנפק. 7. דונג בתו תשקה, א"ל אין משתמשין באשה כלל. 8. שלמא לילתא, קול באשה ערוה ואף ע"י שליח ובעלה. 9. מ"ט שמתיה, דציער שליח דרבנן. 10. הכריז דעבדא, דכל הפוסל במומו פוסל, וכן היה מחשמונאי.
- ג. פסולין וטמועין. 1. בית חשמונאי עבדי. 2. בי יונה טהור ובי עורבתי טמא. 3. אדא ויונתן ממזרים. 4. בטי בר טוביה עבד. 5. פסולים: בלאי דנאי טלאי מלאי זגאי. 6. נתינים: גובאי גבעונאי דורנוניתא. 7. עבדי, בי כובי. 8. עבדים שנטמעו בכהונה, כהן עז פנים, וי"א דלא, מכמריבי כהן.

שאלות לחזרה ושינון

דף ס"ה

דף ס"ח

א. קרא אהובה ושנואה בנישואיה דתפסי קידושין (4) ב. מנין שוולדה כמותה למי שאין קידושין (3) ג. המחלוקת בטהרת ממזרין, ומ"ט (2) ד. פֶּרֶק רַבִּי עֲשֶׂרָה יוֹחֲסִין	א. הכחשה בקידושין, ודין הקרובים (4) וצריכא. ב. המח' דלר"פ כופין ולשמואל מבקשין (2) ג. הקושיות על מקדש בעד אחד (4) ד. המקרים בשתיקה כהודאה (3)

דף ס"ו

דף ס"ט

א. עשרה יוחסין עלו מבבל, ומנין (10) ב. מותרין לבא זה בזה (3) ג. המחלוקת בעלו מאליהם, והשמועות (3) ד. גדולה חזקה, דין בני ברזילי (2) וקמ"ל.	א. המח' בע"א שאומר אשתו זינתה, והשמועות (3) ב. המח' במקוה שנמצאת חסירה, והדיון (3) ג. דין העבודה בפסולים (2) ומנין.

דף ס"ז

דף ע'

א. נושא אשה שאינה הוגנת לו (4) ב. המו"מ בין רב יהודה ור"נ (10) ג. פסולין וטמועין (8)	א. דיני המשנה בולד, המקרים (4) ב. הקושיות על כללי המשנה (6) ג. הדין באומות (3) ד. מנלן דלא תפסי קידושין בחיבי כריתות (4) והדחיות

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~189~

המערכת